

ת"פ 1079/01/17 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז תל אביב נגד מחמוד בדיר, מחמוד עיסא, ראפת אל מועטי אבו לילית

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 1079-01-17 מדינת ישראל נ' בדיר ואח' 13 ביולי 2017

לפני
המאשימה
כבוד השופט בני שגיא
מדינת ישראל - פרקליטות מחוז תל אביב
ע"י ב"כ עו"ד טל בנאי-גת

נגד
הנאשמים
1. מחמוד בדיר
ע"י ב"כ עו"ד ד"ר יריב וינצר
2. מחמוד עיסא 3. ראפת אל מועטי אבו לילית

גזר דין (נאשם 1)

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 (להלן - **הפקודה**); נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודה, נהיגה ללא פוליסת ביטוח, עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל - 1970, נהיגה בשכרות, עבירה לפי סעיף 62(3) יחד עם סעיף 64 לפקודה, חבלה חמורה, עבירה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן - **חוק העונשין**), הפקרה לאחר תאונה שבה נפגע אדם חבלה חמורה, עבירה לפי סעיף 64א(ג) לפקודה יחד עם סעיף 40 לפקודה, שיבוש מהלכי משפט (בצוותא חדא) - עבירה לפי סעיף 244, יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

במסגרת הסדר טיעון שגובש בין הצדדים, נשמעה עתירה משותפת לעונש מאסר בפועל למשך 4.5 שנים. הצדדים לא גיבשו הסכמה לעניין יתר רכיבי הענישה וכל צד טען על פי ראות עיניו.

עובדות כתב האישום המתוקן

2. ביום 17.12.16 בשעות הבוקר המוקדמות, שהו הנאשמים יחדיו בבית דירות בתל-אביב. במהלך שהותם במקום, צרכו הנאשמים והנשים ששהו עמם, אלכוהול וסמים מסוכנים מסוג קנבוס. באותו מועד, היה הנאשם פסול מנהיגה נוכח שתי החלטות שיפוטיות שניתנו בענייננו בשני הליכים שונים.

בסמוך לשעה 11:08 נהג נאשם 1 ברכב פרטי מסוג "יונדאי" (להלן - **הרכב**) בנתיבי איילון לכיוון צפון, כשהוא

נוסע בנתיב השמאלי (להלן - **נתיב הנסיעה**). באותה עת, במסגרת תפקידו כסייר תנועה, רכב השוטר המתנדב, מר יובל שינדלר (להלן - **הנפגע**), על גבי אופנוע משטרתי מסוג "ימהה" (להלן - **האופנוע**), בנתיב הנסיעה האמור, לפני הרכב שבו נהג הנאשם. הנאשם נרדם ולא הבחין בהתקרבו במהירות אל עבר האופנוע ופגע עם מרכז חזית רכבו בחלקו האחורי של האופנוע בעוצמה רבה (להלן - **התאונה**). כתוצאה מעוצמת הפגיעה, נהדף הרכב אל עבר מעקה הבטיחות השמאלי, הסתחרר מספר פעמים עד שלבסוף נעצר כשהוא ממוקם נגד כיוון התנועה. כתוצאה מהתאונה ומעוצמת המכה, נהדף האופנוע אל עבר מעקה הבטיחות מצדו השמאלי של נתיב הנסיעה, גלגלו הקדמי של האופנוע ניתק מגופו, אשר החליק לאורך השול השמאלי עד אשר נעצר והחל לעלות באש, הנפגע נהדף מהאופנוע, הוטח אל עבר הכביש בעוצמה רבה ונגרמו לו חבלות חמורות רבות בכל חלקי גופו. הנפגע הובהל לבית החולים כשהוא מחוסר הכרה, מורדם ומונשם. בבית החולים עבר שלושה ניתוחים שונים וקיים לגביו חשד לפגיעה מוחית טראומטית נרחבת. מיד בסמוך לאחר התאונה, יצא הנאשם מהרכב ונמלט רגלית מזירת התאונה מבלי שהזעיק עזרה. הנאשם עצר מונית אשר באמצעותה נסע לביתו שבכפר קאסם. במהלך הנסיעה במונית, יצר נאשם 1 קשר עם יתר הנאשמים ודיווח להם את אשר אירע, ובכלל זה, על מעורבותו בתאונה והימלטותו מן הזירה. בסמוך לשעה 11:18 התקשרו נאשמים 2 ו-3 למוקד של משטרת ישראל ומסרו תלונה כוזבת, לפיה הרכב נגנב.

טיעוני הצדדים לעונש

3. התובעת, עו"ד טל בנאי-גת, התייחסה לנסיבות ביצוע העבירה והסבירה כי יש לראות חומרה רבה במעשיו של הנאשם נוכח מכלול נתונים ובהם: שימוש בסמים לפני הנהיגה; נהיגה בשכרות; נהיגה בפסילה בשני תיקים שונים; נהיגה מסוכנת וחסרת זהירות; עוצמת המכה בנפגע; הימלטותו של הנאשם ממקום התאונה מבלי להזעיק עזרה כשהוא מותיר את הנפגע שרוע על הכביש מחוסר הכרה; ביצוע פעולות שיבוש לאחר התאונה. עוד הפנתה התובעת להצהרת נפגע העבירה לפיה נאלץ לעבור שישה ניתוחים ושיקום בבית לוינשטיין.

התובעת הסבירה, כי לצד רכיבי החומרה שפורטו לעיל, נתנה התביעה משקל להודאתו של הנאשם ונטילת האחריות, לחסכון בזמן ציבורי, לגילו הצעיר יחסית ולעברו הפלילי שאינו מכביד. התובעת עתרה בנוסף למאסר על תנאי, פיצוי כספי משמעותי ופסילה מלהחזיק או להוציא רישיון נהיגה למשך למעלה מ-10 שנים.

4. בא-כוח נאשם 1, עו"ד ד"ר יריב וינצר, עתר לאימוץ הסדר הטיעון והתייחס בדבריו להודאת הנאשם ונטילת האחריות, לגילו הצעיר של הנאשם ולעובדה כי מדובר במאסרו הראשון. לשיטת הסינגור, ההסדר מייצג את המדרג הגבוה במתחם הענישה כפי שזה נקבע בפסיקת בתי המשפט ולכן, ומעבר לאימוץ ההסכמה באשר לרכיב המאסר, יש להתחשב בנאשם ביתר רכיבי הענישה, ולהסתפק בפסילה לתקופה קצרה, להימנע מהטלת קנס ולהשית פיצוי שלא יעלה על 20,000 ₪ אשר ממילא ייפול על כתפי בני משפחתו המתפרנסים בדוחק מקצבת נכות (האב) וממשכורת של 4,000 ₪ (האם). הסינגור הגיש מסמכים בהקשר לאמור אשר סומנו נע/1.

ראיות לעונש

5. מהצהרת נפגע העבירה (תע/3) עולה כי לנפגע פגיעה רב מערכתית: פגיעת ראש, דימומים ובצקות וכן

שבר בשלוש חוליות בעמוד השדרה. נפגע העבירה תיאר כי הוא סובל גם מכאבים חזקים בכתף ימין, מנקב בריאה הימנית, משלוש צלעות שבורות, מתזוזות בחוליות הגב התחתון וכי רגלו הימנית התרסקה. על פי ההצהרה, הנפגע נאלץ לעבור שישה ניתוחים שונים, שהה באשפוז ממושך בבית לוינשטיין וצפוי להמשיך בשיקום במסגרת אשפוז יום. כיום הוא עדיין לא עומד על שתי רגליו. מלבד הפגיעות הפיזיות אובחן הנפגע כפוסט טראומתי, עסקו נסגר והוא צפוי לקשיי פרנסה בעתיד. הנפגע התייחס גם למצבו הנפשי, ותיאר קשיי שינה והתפרצויות בכי. עוד ציין נפגע העבירה כי לפני התאונה היה אדם חסון וחזק נפשית, עבד מהבוקר בעסק ולאחר מכן בבית ובחצר ואף התנדב כ- 10 שנים ביחידת האופנועים של משטרת ישראל.

דין והכרעה

6. כיון שעסקינן בהסדר טיעון "סגור" ביחס לרכיב המאסר בפועל, על בית המשפט לבחון ולבדוק את סבירות ההסדר, על רקע מכלול השיקולים שהובילו לכריתתו ותוך התחשבות באינטרס הציבורי בכיבוד הסדרי טיעון, והכל כפי שיפורט בהמשך. אקדים מסקנה לפירוט ואומר כבר כעת כי הסדר הטיעון שגובש מאזן בצורה הולמת בין כלל האינטרסים בענישה, לרבות האינטרס הציבורי במובנו הרחב.

במסגרת השיקולים השונים שפרשו הצדדים בפניי, ראיתי כרלוונטיים את השיקולים הבאים:

(א) **הודאה ונטילת אחריות** - הפסיקה הכירה ברכיב "נטילת האחריות" כרכיב המצדיק מתן הקלה משמעותית בשלב העונש. בהקשר להסדר שלפנינו, דומה כי להודאה משקל משמעותי נוכח שני היבטים מרכזיים:

ההיבט הראשון - מוטיב הבעת החרטה, הרכנת הראש והפנמת הפסול במעשים המגולם בהודאה.

עמד על כך בית המשפט העליון בע"פ 2021/17 **מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.17) (להלן - **עניין מצגר**), שם צוין:

"נטילת האחריות של נאשם על מעשיו והבעת חרטה, הוכרו לאורך השנים בפסיקתנו כשיקול לקולה בגזירת עונשו (ע"פ 2099/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 57 (22.5.2016)); ע"פ 8421/12 בן חיים נ' מדינת ישראל, 21-20 (29.9.2013); ע"פ 6095/08 סלומון נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (29.12.2008); ע"פ 330/61 דלאל נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד טז 228, 229 (1962); ע"פ 170/54 וייצמן נ' היועץ המשפטי לממשלת ישראל, פ"ד 5 (1170 1954)). וכך גם בעניין פלוני המוקדם, שם נקבע מפורשות כי בטרם יכריע בית המשפט אם לקבל הסדר טיעון או לדחותו, עליו ליתן דעתו ל"אינטרס הציבורי שבהשגת הודיית הנאשם ובקבלת אחריותו למעשיו" (שם, בעמ' 609), ולהביא שיקול זה במניין שיקוליו במסגרת מבחן האיזון".

ההיבט השני - החיסכון בזמן ציבורי לא מבוטל.

(ב) **עבר פלילי ותעבורתי** - אף שעברו הפלילי של הנאשם רחוק מלהיות מכביד (הרשעה אחת בעבירת איומים משנת 2015), נראה כי עברו התעבורתי אינו קל. מגיליון הרישום התעבורתי של הנאשם (תע/2), עולה כי לנאשם 9 הרשעות בגין עבירות של פקיעת רשיון נהיגה מעל 6 חודשים (3 עבירות), נהיגה ללא חגורת בטיחות (עבירה אחת), רשיון הרכב פקע פחות מששה חודשים (עבירה אחת), נהיגה בקלות ראש (עבירה אחת), נהג

בחוסר זהירות (2 עבירות), נהג במהירות בלתי סבירה (עבירה אחת) ואי ציות לרמזור אדום (עבירה אחת).

(ג) **מאסר ראשון** - הפסיקה ראתה ברכיב "המאסר הראשון" ככזה המצדיק התחשבות מסוימת בעונש.

(ד) **נתונים ונסיבות אישיות** - בא כוח הנאשם טען לעניין נתוניו הכלכליים והאישיים של הנאשם ואף הגיש ראיות בנושא זה (נע/1). נתתי דעתי לנתונים אישיים אלו, ובכלל כן לטענות בדבר מצבו הכלכלי של הנאשם ונסיבות משפחתיות שונות, וראיתי ליתן להם משקל מסוים.

7. מעבר לשיקולים השונים עליהם עמדתי, יש ליתן את הדעת, בבחינת שיקול משמעותי, לעובדה כי העונש (המוסכם) לו עתרו הצדדים סוכם במסגרת הסדר טיעון, וציפיית הנאשם היא כי בית המשפט יכבד את ההסדר, בוודאי כאשר ההסדר מתיישב עם כלל הנתונים לחומרה ולקולא כפי שפורטו לעיל.

ראו בהקשר האמור עמדת בית המשפט העליון בע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נח(1) 577:

"הכל מסכימים כי האינטרס הציבורי במובנו הרחב מחייב את בתי-המשפט לעודד קיומם של הסדרי טיעון. קיום הסדרי טיעון מאפשר פרישה רחבה יותר של אכיפת החוק ובכך יש כוח מרתיע כשלעצמו, העשוי לאזן את אפקט ההקלה בעונש במקרה הקונקרטי. הסדר טיעון אשר נכרת בהתאם לכללים ועל-פי שיקולים ראויים, מקצר את עינוי הדין של הנאשם ושל נאשמים פוטנציאליים הממתינים לכתב-אישום נגדם. ההסדר מסייע לרשויות האכיפה בהעמדת עבריינים נוספים לדין, ומבטיח ענישה שאינה מרוחקת בזמן ממועד ביצוע העבירה. הוא חוסך את המשאבים הרבים המושקעים בניהול הליך פלילי, לעתים מורכב וממושך, המכביד הן על התביעה והן על הנאשם, ומפנה את בית-המשפט העמוס לעיפה, לעיסוק בתיקים אחרים. מבחינה ערכית, יש להסדר הטיעון ערך מוסף כאשר העברין מקבל על עצמו אחריות למעשיו".

גם לאחרונה בעניין מצגר, עמד בית המשפט העליון על אותו עקרון וכך קבע:

"לא בנקל ידחה בית המשפט הסדר טיעון שמובא לאישורו, וזאת נוכח קיומם של שיקולים כבדי משקל שתומכים בכך, ובראשם החשש שמא יחול כרסום במעמדם של הסדרי טיעון ובוודאות שהם נוסכים בנאשם החותם על ההסדר, וכפועל יוצא - בתכליות הרצויות שהם מגשימים (ע"פ 3068/10 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקאות 43-41 (1.11.2010) (להלן: עניין פלוני); ע"פ 9193/07 **טבאגה נ' מדינת ישראל**, פסקה 15 (2.4.2009); ע"פ 1281/06 בורשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד סב(4) 100, 113 (2008) (להלן: עניין בורשטיין); ע"פ 10736/04 **כהן נ' מדינת ישראל**, פסקה 48 (26.9.2006)). רבות נכתב על יתרונותיו של הסדר הטיעון ותפקידו הראוי, במקרים המתאימים, במסגרת האכיפה הפלילית (ע"פ 1421/10 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 18 (18.7.2012); עניין בורשטיין, בעמ' 112; ע"פ 2153/02 **אידלברג נ' מדינת ישראל**, פסקה 6 (7.12.2006)). על יתרונות אלה, המיטיבים הן עם הנאשם הן עם האינטרס הציבורי, עמד בית משפט זה כבר לפני שנים רבות. הנאשם, זוכה לוודאות באשר לסעיפי הרשעתו ועונשו, וכל זאת במסגרת הליך שהוא קצר באופן יחסי. בנוסף, האינטרס הציבורי מוגשם אף הוא, שכן הסדרי טיעון מאפשרים להגדיל את האכיפה ואת ההרשעה של עבריינים בחברה; מגשימים עקרונות של יעילות, ובכך מפנים משאבים של מערכות אכיפת החוק לטובת מטרות חשובות אחרות" (פסקה 11).

בע"פ **פלוני** שהוזכר לעיל התייחס בית המשפט העליון גם למשמעות אינטרס הציפייה של נאשם בבואו להודות עמוד 4

באשמה במסגרת הסדר טיעון, וציין כי מדובר בשיקול משמעותי שעל בית-המשפט להביא בחשבון בטרם יכריע אם לקבל הסדר טיעון או לדחותו.

8. זאת ועוד, ההסדר אליו הגיעו הצדדים לעניין רכיב המאסר בפועל מתיישב עם פסיקת בית המשפט העליון כפי שבאה לידי ביטוי בע"פ 7478/14 פלוני נ' מדינת ישראל (9.6.2015) באותו מקרה נהג הנאשם ברכבו בעודו פסול מנהיגה לצמיתות, היה שרוי בגילופין ולרכב שבו נהג לא היו רישיון וביטוח תקפים. במהלך הנסיעה הנאשם סטה מנתיב נסיעתו ואיבד שליטה על הרכב, התעלם מניידת משטרה אשר הורתה לו לעצור, חצה צומת ברמזור אדום ונסע בניגוד לכיוון התנועה. בהמשך הנסיעה פגע הנאשם בשני כלי רכב נוספים, בהם היו חמישה אנשים אשר נפצעו כתוצאה מהתאונה בדרגות חמורות שונות. לאחר התאונה יצא הנאשם מהרכב, הפקיר את הפצועים והסתתר מהמשטרה עד שנתפס. בעת שהנאשם הסתתר הוא התקשר לבנו ולשניים נוספים וביקש מהם להגיע ולחלצו ממקום האירוע ומאחד מהם שהוא הבעלים הרשומים של הרכב, אף ביקש לדווח למשטרה כי הרכב נגנב. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 63 חודשי מאסר בפועל ורכיבים נוספים. בית משפט העליון החליט להקל בעונשו והעמידו על 57 חודשי מאסר בפועל.

פסיקת בית המשפט העליון במקרה זה, אשר נראה חמור יותר מענייננו, מלמדת כי העונש המוצע על ידי הצדדים נמצא במתחם העונש המתאים.

9. על יסוד כלל השיקולים שפורטו לעיל, ראיתי לקבוע כי הסדר הטיעון שהוצג מתיישב עם עקרונות הענישה שנקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין ומתיישב עם האינטרס הציבורי.

סיכום

10. לאור האמור לעיל, ראיתי לכבד את הסדר הטיעון ולגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

(א) 4.5 שנות מאסר לריצוי בפועל, בניכוי תקופת מעצרו שבין יום 17.12.16 ועד יום 24.2.17.

הנאשם יתייצב ביום 17.7.17 בשעה 08:00 בבוקר בבית מעצר "ניצן" לצורך ריצוי עונשו.

(ב) 10 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר אחת העבירות בהן הורשע מסוג פשע.

(ג) 5 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, אחת העבירות בהן הורשע מסוג עוון.

(ד) אני פוסל את הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 7 שנים החל מיום שחרורו.

(ה) פיצוי למתלונן בסך 50,000 ₪. 30,000 ₪ מתוך סכום הפיצוי יקוזזו מההפקדה במ"ת 1060-01-17. היתרה, בסך 20,000 ₪, תשולם ב-20 תשלומים חודשיים החל מיום 1.11.17.

(ו) בהינתן סכום הפיצוי ומצבו הכלכלי של הנאשם ובני משפחתו, ראיתי להימנע מהטלת קנס.

(ז) ניתן צו כללי למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה ו/או התביעה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"ט תמוז תשע"ז, 13 יולי 2017, בהעדר הצדדים.